एवंन्यायतोविभीषणस्य ग्राह्यत्वेप्रतिपादितेपि प्रीत्यतिशयेनानिष्टसंभावनया स्वमतमेवसम्यगित्याशयेनाह ॥ एवमिति ॥ सहलक्ष्मणइत्यनेनोभयोरैकमत्यंदर्शितं ॥ उत्थाय प्रणतइत्यन्वयः ॥ १६ ॥ प्रणिहितमवेहि नतुवैरंस्यादागतमित्यर्थः ॥ तद्वाक्यमविश्वास्यमित्याशयः ॥ १७ ॥ उक्तमेवाह ॥ जिह्मयेति ॥ कुटिलयेत्यर्थः ॥ विश्वस्तेमयीत्युक्तिः स्वव्यसनादपि स्वाश्रितव्यसनमरुंतुदमितिमत्वेतिबोध्यं ॥ १८ ॥ तादृशछलबुद्धित्वे हेतूरावणभ्रातृत्वं ॥ १९ ॥ मौनमुपागमत् ॥ त्रिवाचोक्तमतोधिकं प्रभौनवक्तुंयुक्तमित्याशयेनेतिशेषः ॥ २० ॥ विमृश्यच रंध्रप्रहारदोषःसतिसंभवेप्यस्मास्वकिंचित्करइतिविचार्य ॥ २१॥ तमेवनिश्चयंदर्शयति ॥ सदुष्टइति ॥ सएषदुष्टोऽ

एवमुक्तस्तुरामेणसुग्रीवःसहलक्ष्मणः॥ उत्थायेदंमहाप्राज्ञःप्रणतोवाक्यमब्रवीत्॥१६॥ रावणेनप्रणिहितंतमवेहिनिशाचरं॥ तस्याहंनिग्रहंमन्येक्षमंक्षमवतांवर॥१७॥ राक्षसोजिह्मयाबुद्ध्यासंदिष्टोऽयमिहागतः॥ प्रहर्तुंत्वयिविश्वस्तेविश्वस्तेमयिवानघ॥१८॥ लक्ष्मणेवामहाबाहोसवध्यःसचिवैःसह॥ रावणस्यनृशंसस्यभ्रातात्वेषविभीषणः॥ १९॥ एवमुक्त्वारघुश्रेष्ठंसुग्रीवोवाहिनीपतिः॥ वाक्यज्ञोवाक्यकुशलंततोमौनमुपागमत्॥२०॥ ससुग्रीवस्यतद्वाक्यंरामःश्रुत्वाविमृश्यच॥ ततःशुभतरंवाक्यमुवाचहरिपुंगवं॥२१॥ सदुष्टोवाप्यदुष्टोवाकिमेषरजनीचरः॥ सूक्ष्ममप्यहितंकर्तुममशक्तःकथंचन ॥ २२ ॥ पिशाचान्दानवान्यक्षान्पृथिव्यांचैवराक्षसान्॥ अंगुल्यग्रेणतान्हन्यामिच्छन्हरिगणेश्वर॥ २३ ॥ दुष्टोवा यथाकथंचिदस्तु ॥ अथापि ममसूक्ष्ममपि हितंकर्तुं कथंचन कथमपि शक्तःकिं नकथमपिशक्तइत्यर्थः ॥२२॥ कुतइत्यत्रापरिमेयनिजशक्तिं तच्छक्तिप्रतिहंत्रीमाह ॥ पिशाचानिति॥ अंगुल्यग्रेण एकांगुल्या अग्रमात्रेणापि ॥ अनेनसंकल्पसिद्धिरैश्वरंचिह्नमुक्तं ॥ यद्येवमस्मदादिसंग्रहोव्यर्थस्तत्राहेच्छन्निति ॥ स्वस्यनिरतिशयमहिमानं तात्विकंब्रह्मभावं प्रकटीकर्तुमिच्छन् यदिस्यां तदा तथैवकुर्यां संप्रतितु देवभावोपेतनिजविलासैरशेषैरवध्यत्वमस्यमयैवदत्तमितितत्परिपालनाय स्वदिव्यभावं स्वशक्त्यैवांतर्धाय मानुषमर्यादायांस्थित्या तद्भावप्रकटनायैव सीतावियोगप्रयुक्तरोदनवत् भवादृशसहायमेलनं ॥ वस्तुतोनस्वातिरिक्तसहायांतरापेक्षामम मनुष्याणांसंसारमर्यादाज्ञापनं तद्व्यवहारफलमितिभावः ॥ २३ ॥